

Scharrelen onder panelen

ELIES LEMKES-STRAVER

De keukentafel staat symbool voor de koers die ZLTO vaart. Zij aan zij met de leden voor de behartiging van belangen. Algemeen directeur Elies Lemkes-Straver van ZLTO ontmoet leden en schrijft daarover. Deze week de familie Van de Borne uit Reusel.

Terwijl Wilma van de Borne met de jongste van negen kleinkinderen op haar arm binnenkomt, vertellen haar man Noud en zoon Nico over de pluimveehouderij. Noud: 'Wilma en ik hebben dertig jaar geleden het bedrijf overgenomen van mijn vader. Sinds 1977 zaten we samen in een maatschap. Het bedrijf bestond toen uit koeien en pluimvee.'

Vijftien jaar geleden kwamen ze in gesprek met de Rabobank in het kader van een programma 'Toekomstgericht ondernemen'. 'Het advies was om voor 1 miljoen gulden in koeien te investeren. Onze opvolger zou de benodigde lening in tien jaar moeten kunnen aflossen. Daar stelden we tegenover dat we een nieuwe stal moesten kunnen zetten. We wilden onze handen vrij houden om een huisje in het dorp te kopen. En we hebben vier kinderen.'

Ze dachten: melkquotum levert op en met die opbrengsten kunnen we overstappen op pluimvee. 'We hebben het Rabobank-advies niet opgevolgd en onze eigen lijn gekozen. Nu

hebben al onze kinderen er iets aan. Ze zitten alle vier in de sector.'

Nico heeft anderhalf jaar geleden het bedrijf overgenomen. 'Onze zoon Stein heeft met zijn vrouw Moniek in Oud-Turnhout een opfokbedrijf van vleeskuiken ouderdieren. Onze dochter Kristel heeft met haar man Gerry een pluimveebedrijf in Weelde met legkippen. Onze jongste dochter Maike heeft met haar man Dirk een gemengd bedrijf in Hooge Mierde, waar ze rundvee en biologische legkippen houden. Daarnaast runnen ze nog een zorgtak voor jongeren met een rugzakje.'

KIPPEN ONDER ZONNEPANELEN

'Ons bedrijf is gezond en draait goed, maar we willen verder door een duurzame wissel te maken. Onze ambitie is 25.000 kippen uit de stal te halen en deze een nieuwe thuis te geven op een perceel van 10 hectare dat met zonnepanelen is bedekt. De kippen leven dan onder de zonnepanelen. En de vrijkomende ruimte in de stal maakt de rest van de kippen tot scharrel+.'

Noud: 'We kwamen op dit idee tijdens een fietstocht in Duitsland. Daar zag ik akkers vol met zonnepanelen en bedacht dat daar heel goed kippen onder konden leven. Dan sla je twee vliegen in één klap: groene energie en 'zonne-eieren' produceren.'

De hamvraag was of er mooi gras blijft groeien onder de zonnepanelen en of biokippen onder zonnepanelen mogen lopen. 'En de kippen mogen niet op de panelen springen. Maar het moet kunnen, wetende dat kippen maximaal zo'n 350 meter lopen en je de centrale stal dus goed kunt plaatsen op de kavel. Er wordt een proefopstelling gemaakt waarin we dit laten zien.'

De familie is al in gesprek met de gemeente. 'Het is natuurlijk nieuw, maar daar mag het allemaal wel een beetje sneller gaan. Ons plan helpt de gemeente in haar doelstelling om CO₂-neutraal en zelfvoorzienend in energie te worden. Met onze panelen leveren we stroom voor het halve dorp. De andere helft kan geleverd worden door windmolens, waarvan de helft al in bedrijf is.'

Als dit doorgaat, dan staat er wel een heel ander bedrijf dan nu. Nico: 'De wereld verandert. Pluimvee wordt steeds meer grondgebonden; scharrel is de basis en biologisch biedt een goed toekomstperspectief. Ook het leveren van groene energie is voor boeren een rol die past en inkomsten oplevert.'

Ze zijn enthousiast over de inzet van de lokale ZLTO-afdeling. Noud: 'Er wordt goed ingesprongen op ruimtelijke ordeningszaken en er is veel aandacht voor jongeren. Dat is belangrijk.'

Nico, Noud en Wilma van de Borne denken vooruit.

Foto: ZLTO

Vraag van de week

Regels en wijzigingen in pachtprizen

De pachtnormen 2016 zijn ingegaan per 1 juli 2016. De verpachter kan de nieuwe pachtprijs met ingang van het eerstvolgende pachtjaar na 1 juli in rekening brengen.

Voor elke pachtregio zijn een veranderpercentage en een nieuwe regionorm vastgesteld. Met dit regionale veranderpercentage wordt de pachtprijs aangepast. Voor contracten gesloten op of na 1 september 2007 geldt dat de nieuwe pachtprijs niet hoger mag worden dan de regionorm. Voor pachtovereenkomsten die zijn ingegaan voor 1 september 2007, geldt dat de pachtprijs niet hoger mag zijn dan maximaal 110 procent van de regionorm. Als de bestaande pachtprijs al hoger is dan 110 procent van de regionorm, mag deze niet verder stijgen.

Wanneer er sprake is van een negatief veranderpercentage, geldt dat de pachtprijs niet lager mag worden dan de ondergrens van 90 procent van de regionorm. Voor alle contracten geldt dat de pachtprijs maximaal 2 procent van de vrije verkeerswaarde bij voortgezet agrarisch gebruik mag zijn.

De pachtnormen uit het Pachtprizenbesluit zijn van toepassing op alle pachtvormen, met uitzondering van geliberaliseerde pacht voor zes jaar of korter en voor teeltpacht.

Een overzicht van de veranderpercentages en regionormen is te vinden op www.rijksoverheid.nl, zoek op 'pachtnormen 2016'.

Meer informatie over de pachtregels is te vinden in de brochures 'Regels en prijzen 2015' en 'Wijzigingen brochure Pacht 2016' op www.rvo.nl, zoek op 'pacht:

regels en prijzen'. Daarin staat informatie voor zowel reguliere als geliberaliseerde pacht, en over pachtprizen van agrarische woningen en bedrijfsgebouwen.

Tot uw dienst

Heeft u zelf een vraag aan ZLTO, wilt u iets kwijt, heeft u tips voor Nieuwe Oogst of een klacht? Neem dan contact op met de ZLTO Informatielijn. Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur via telefoonnummer 073 - 217 33 33 en altijd per mail: info@zito.nl.

www.zito.nl

Kort

Wisseling van wacht bij Faunabeheer Noord-Brabant

Erik Koffeman, de adjunct-secretaris van Faunabeheer Noord-Brabant (FBE) Noord-Brabant, is per 1 november aan de slag gegaan bij FBE Gelderland. Niels Schellekens en Hilde Kooymans zijn benoemd als opvolgers. Schellekens richt zich vooral op de inhoudelijke aspecten van het FaunaRegistratieSysteem (FRS). Kooymans houdt zich bezig met de bestuurlijke aspecten, contacten met provincie, wildbeheereenheden (WBE's), communicatie en administratie. Ria Antonis, die al een groot aantal jaren samen met Koffeman het bureau runde, complementeert het team. Het e-mailadres is niet veranderd: noordbrabant@faunabeheer.nl.

Inschrijving open voor Ekoland Innovatieprijs

De jury van de Ekoland Innovatieprijs roept lezers van Ekoland op om ook dit jaar weer bedrijven aan te melden om mee te dingen naar deze prijs. Deze is bedoeld om creatieve ontwikkelingen op biologische landbouwbedrijven aan te moedigen. Denk aan het verbeteren van de productie, afzet en consumptie van biologische producten. De Ekoland Innovatieprijs wordt uitgereikt tijdens de Bio-beurs 2017, die op 18 en 19 januari 2017 in de IJsselhallen in Zwolle plaatsvindt.

► www.vwg.net/ekoland/innovatieprijs

Teleurstelling over vergraving equivalente maatregelen

ZLTO-vakgroep Akkerbouw is teleurgesteld over het vergraven van de equivalente maatregelen. Hierdoor zijn deze niet meer toepasbaar voor 2016. Het tempo van het proces frustrert de vakgroep. Komende winter komt de vakgroep bij de achterban terug om te bespreken hoe leden met deze situatie om dienen te gaan.

Vraagstukken glastuinbouw West-Brabant onder de loep

ZLTO-vakgroep Glastuinbouw houdt samen met de lokale ZLTO-afdelingen op donderdag 24 november een kantinebijeenkomst voor ondernemers in de glastuinbouw en ondernemers met ondersteunend glas in West-Brabant. De bedoeling is om in een open setting met elkaar in gesprek te gaan over de lokale en regionale vraagstukken waar bedrijven tegenaan lopen. Hendrik Hoeksema, programmaleider transitie bij ZLTO, gaat in op een aantal trends en ontwikkelingen in de sector en de omgeving.

Masterclass 'online reputatiemanagement'

Voor Brabantse plattelandoeristische ondernemers vindt op dinsdag 29 november bij de Leerfabriek in Oisterwijk de masterclass 'online reputatiemanagement' plaats, een duur woord voor het omgaan met klantbeoordelingen op internet. Zo'n 80 procent van de consumenten laat zich beïnvloeden door klantbeoordelingen. Ondernemers leren in de masterclass hoe zij op de juiste manier kunnen inspelen op onlinereacties en reviews. Meer informatie is verkrijgbaar bij Visit-Brabant via (013) 3030390 of info@visitbrabant.nl.

Overleden leden

In deze rubriek worden de leden vermeld die onlangs zijn overleden. ZLTO wenst nabestaanden veel sterkte met het verwerken van het verlies. A.A. Geensen, Heikant; L. van de Heijden-Schippers, Hoogeloon; R.W.M. van Cleef, Heeswijk-Dinther.

ZLTO Sociaal

Voor hulpverlening en begeleiding bij relatie- of generatieproblemen, verlies, ziekte of het maken van keuzes kunnen leden gratis een beroep doen op sociaal-medewerkers Peter Greijmans (Oost en Midden) via (06) 29520293 en Willem Leys (West en Zeeland) via (06) 29520242 - www.zlto.nl/sociaalwerk